

dne, kdy odhlášený zaměstnanec začne znovu vykonávat práci nebo služby.« Zde citovaný § 17 odst. 2 opravňuje zaměstnavatele odhlásiti svého zaměstnance, ačkoli s ním nezrušil pracovního poměru, bylo-li vykonávání prací nebo služeb přerušeno na dobu aspoň čtyř kalendářních dnů po sobě jdoucích . . . ; podle odst. 3 téhož paragrafu však odhláška podle odstavce 2 není přípustná, nastoupil-li zaměstnanec placenou dovolenou nebo byl-li v podniku zaveden omezený provoz (§ 12 odst. 2). Z těchto ustanovení plyne jednak, že přerušeni výkonu prací nebo služeb za trvání pracovního poměru nedotýká se vůbec platební povinnosti stanovené v § 160 v případech uvedených v cit. § 17 odst. 3 a tenkrát, netrval-li přerušeni déle čtyř dnů po sobě jdoucích, jednak, že ve všech ostatních případech přerušeni platební závazek zaniká, avšak nikoliv ex lege ipso iure, nýbrž jen, odhlásil-li zaměstnavatel svého zaměstnance podle předpisu § 17 odst. 2. Sem náleží také případ, když vykonávání prací nebo služeb bylo přerušeno nemocí spojenou s neschopností k práci, neboť zákon tento případ neupravuje odchylně, nečiní rozdíl mezi důvody přerušeni vykonávání prací nebo služeb a ponechává i tu zaměstnavateli (»zaměstnavatel jest oprávněn . . .«), aby odhláškou si tuto výhodu zajistil. Proto je také zcela nerozhodno pro řešení otázky, po kterou dobu je platiti pojistné, že nem. pojišťovna o nemoci a neschopnosti pojištěncově k práci věděla. Nař. rozhodnutí, jež jest založeno na odchylném výkladu zákona, bylo proto zrušiti pro nezákonnost.

Č. 12.942.

Řízení správní. — Řízení před nss. — Samospráva zemská: O nárocích ze soukromoprávního služebního poměru prozatímních zřízenců zem. ústavu pro choromyslné v Čechách nenáleží rozhodovati správním úřadům.

(Nález z 15. června 1937 č. 13.291/37.)

V ě c: Josef S. v Nýřanech proti rozh. zem. úřadu v Praze z 19. května 1934 o výpovědi a zaopatřovacích platech.

V ý r o k: Stížnost dílem se odmítá pro nepřípustnost, dílem se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem zem. úřadu v Praze z 15. června 1933 byla st-li dána podle ustanovení § 25 úpravy platových a některých služebních poměrů pomocných zřízenců v zem. ústavech léčebných a humanitních, o níž se usnesla vláda 9. dubna 1929, jednoměsíční výpověď k 1. červenci 1933 s tím, že služební poměr jeho skončí se dnem 31. července 1933. Proti tomuto výměru podal st-l rozklad a mimo to žádal, aby mu byly vyměřeny zaopatřovací požitky podle § 31 vlád. nař. č. 114/1926 Sb., uváděje, že službu opatrovnickou nastoupil zdrav, během služebního poměru onemocněl tuberkulosou a jeho zdraví je podryto natolik, že není schopen žádného výdělku.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že k rozkladu st-lovu nemění nic na učiněném opatření a že st-lovy nároky na zaopatřovací plat dlužno posouditi podle obdoby ustanovení části první dílu II. vlád. nař. č. 114/1926 Sb. Protože podle nálezu úředního lékaře st-l za služebního poměru pomocného opatrovníka v zem. ústavu pro choromyslné v Hor. Beřkovicích a ani po skončení tohoto poměru nepozbyl schopnosti k výdělku, není skutkových podmínek předepsaných v § 31 odst. 1, po případě § 34 cit. vlád. nař., a nemůže proto zaopatřovací plat býti přiznán.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutím byl vyřízen jednak rozklad st-lův proti výměru zem. úřadu z 15. června 1933, kterým st-li byla dána jednoměsíční výpověď, jednak žádosti jeho z 26. července 1933 a 24. srpna 1933, aby mu byly vyměřeny zaopatřovací požitky. Maje rozhodovati o stížnosti, která se obrací proti těmto oběma výrokům, musil nss v první řadě po rozumu § 4 zákona o ss z povinnosti úřední zkoumati svoji vlastní příslušnost k rozhodování v této věci.

V řízení správním vycházely obě strany souhlasně ze stanoviska, že služební poměr st-le jako provisorního opatrovníka zem. ústavu pro choromyslné se řídí podle úpravy platových a některých služebních poměrů zřízenců v zem. ústavách léčebných a humanitních, na nichž se usnesla vláda ve schůzi konané 9. dubna 1929, neboť žal. úřad dovolal se této úpravy ve svém výroku z 15. června 1933, kterým st-li dal jednoměsíční výpověď, a st-l odvolával se na ustanovení této úpravy ve svém rozkladu z 15. července 1933, podaném proti této výpovědi. Sluší tudíž zkoumati, jaká je právní povaha služebního poměru st-le jako provisorního opatrovníka podle cit. úpravy.

Podle § 2 shora uvedené úpravy spočívá služební poměr na služební smlouvě. Smlouva služební je však charakteristickým znakem služebního poměru soukromoprávního, neboť služební poměr veřejnoprávní nezakládá se zpravidla služební smlouvou, nýbrž jednostranným správním aktem (srov. nález Boh. A 9136/31). Také ustanovení § 25 úpravy, které připouští skončení služebního poměru kdykoli jak zaměstnavatelem, tak i zaměstnancem bez udání důvodů, zřejmě nasvědčuje tomu, že jde o služební poměr soukromoprávní, neboť veřejnoprávní poměr služební takovou výpovědí skončiti nelze. Konečně i ustanovení § 28 cit. úpravy, podle něhož pomocní zřízenci, kteří nebyli do 12 let nepřerušené, uspokojivé služby ztrávené ve vlastnosti plně zaměstnaného pomocného zřízence ustanoveni na systemisovaná služební místa definitivních zřízenců, staví se co do služebního poměru na roveň definitivním zřízencům, potvrzuje uvedený názor, že služební poměr prozatímních zřízenců je poměrem soukromoprávním a že teprve po 12leté nepřerušené, uspokojivé službě se stává jejich služební poměr služebním poměrem veřejnoprávním.

Podle toho, co shora uvedeno, byl služební poměr st-le jako provisorního opatrovníka poměrem soukromoprávním. Že by se tento služební poměr změnil tím, že st-l byl po rozumu § 28 cit. úpravy postaven na roveň definitivním zřízencům, to st-l ve stížnosti k nss sám ani nena-

mitá. Byl-li však služební poměr st-lův poměrem soukromoprávním, pak jsou nároky z tohoto služebního poměru vzniklé rovněž nároky soukromoprávními a spory o nich jsou podle § 3 lit. a) zákona o ss z příslušnosti nss vyloučeny.

Za tohoto stavu zbývalo by nss zabývat se jediné otázkou, zda v daném případě nejde o takové soukromoprávní nároky, jichž rozhodování bylo podle výslovného předpisu dáno do kompetence úřadů správních, takže by v tomto případě bylo povinností nss zkoumati — jak vyslovil nss již v nálezu Boh. A 7917/27 —, zda straně nebylo znemožněno, aby nastoupila cestu práva podle § 105 úst. listiny a zákona č. 217/1925 Sb. Než soud neshledal ani v úpravě platových a některých služebních poměrů pomocných zřízenců v zem. ústavech léčebných a humanitních, schválené usnesením vlády z 9. dubna 1929, ani v předpisech, jimiž upraveny poměry strojního personálu ve službách zem., ostatního zřízenectva v kr. č. zem. porodnici a nalezinci a v kr. č. zem. ústavech pro choromyslné, jakož i opatrovnictva v posléze jmenovaných ústavech zem., usnesených zem. výborem království Českého 15. a 22. května 1912, předpisu, podle něhož by rozhodování o nárocích ze služebního poměru prozatímních zřízenců bylo dáno do kompetence úřadů správních, a tak nejde tu o jedinou výjimku, kdy příslušnost nss k rozhodování mohla by býti uznána. Rozhodovati o soukromoprávních poměrech, pokud věci ty nejsou přikázány zvláštními zákony jiným úřadům neb orgánům, čehož však v daném případě není, je podle § 1 jur. nor. č. 111/1895 ř. z. vyhrazeno řádným soudům. Za tohoto stavu jeví se pak nař. rozhodnutí pouhým prohlášením jedné smluvní strany vůči straně druhé o nároku druhou stranou vzneseném, nikoli rozhodnutím neb opatřením judikujícího úřadu ve smyslu § 2 zákona o ss. Je tomu tak nejen, pokud jde o výrok, že st-li nemůže býti přiznán zaopatřovací plat, nýbrž i pokud jde o výrok, že žal. úřadu se nevidí k rozkladu st-lovu něco měniti na výměru zem. úřadu z 15. června 1933, neboť tímto rozkladem, který není vůbec žádným zákonným opravným prostředkem, obracel se st-l na úřad jako na smluvní stranu, aby své původní prohlášení ohledně výpovědi změnila. Vyslovil-li žal. úřad za tohoto stavu, že se mu nevidí výměr měniti, není tento jeho výrok ničím jiným než opět pouhým prohlášením jedné smluvní strany. Ale pak je bezdůvodná námitka stížnosti, že žal. úřad rozhodoval o rozkladu sám a že ve svém výměru nedal st-li poučení o opravných prostředcích.

Č. 12.943.

Váleční poškození. — Řízení správní. — Řízení před nss: Projev min. soc. péče upravující odběr léků z lékáren, jež zem. úřad pro péči o vál. poškozence vydává onemocnělým invalidům (§ 11 odst. 1 zákona č. 142/1920 Sb. ve znění zákona č. 39/1922 Sb.), není rozhodnutím neb opatřením podle § 2 zákona o ss.

(Nález z 15. června 1937 č. 13.299/37.)